

čení. Obeslání přijala prý jeho manželka, jež prý ho o hlavním přelíčení uvědomiti nemohla, poněvadž nevěděla o jeho dočasném pobytu, neboť se nezdržoval na jednom místě, cestuje od místa k místu. V nedoručení obsílky ku hlavnímu přelíčení spatřuje nepřekonatelnou překážku, kteráž mu bránila v dostavení se k hlavnímu přelíčení. Neuvědomění o dni hlavního přelíčení může býti sice podkladem odporu jako neodvratná překážka, dostaviti se k hlavnímu přelíčení, bylo-li obžalovaným nezaviněno. V souzeném případě však, kde obžalovaný věděl, že proti němu jest obžaloba pro zločin, bylo na něm, by, i když nastoupil obchodní cestu, postaral se o to, by mu případné obeslání k hlavnímu přelíčení mohlo býti včas dodáno, nebo, by jinak byl o líčení uvědoměn. Neučinil-li tak, nebyla překážka neodvratnou, protože jí mohl snadno předejiti, a proto bylo nutno odpor jako bezdůvodný zamítnouti.

Naproti tomu právem vytýká obžalovaný nedostatek ten jako zmateční důvod podle čis. 3 §u 281 tr. ř., neboť osobní obeslání obžalovaného ku hlavnímu přelíčení uvádí § 427 tr. ř. mezi předpisy, jichž šetřiti káže zákon výslovně pod následky zmatečnosti a § 281 čis. 3 tr. ř. uvádí v tom směru nešetření předpisu §u 427 tr. ř. jako formelní důvod zmatečnosti, pak-li vada ta mohla míti nepříznivý pro obžalovaného vliv na soudní rozhodnutí. Obsílkou ku hlavnímu přelíčení je prokázáno, že ji nepodepsal obžalovaný, nýbrž jeho manželka a nelze tedy mluvit o jeho osobním předvolání. Že pak neobeslání obžalovaného ku hlavnímu přelíčení a spojená s tím pro něho nemožnost hájiti se proti obžalobě, mohla míti proň nepříznivý vliv na rozsudek, o tom nebude vzhledem k ustanovení §u 221 tr. ř. sporu. Tím jest prokázán zmatek podle §u 281 čis. 3 tr. ř. a bylo proto podle §u 288 odstavec druhý čis. 1 tr. ř. a podle §u 5 zák. ze dne 31. prosince 1877, čis. 3 ř. zák. z roku 1878 za souhlasu generálního prokuratora již v zasedání neveřejném zrušiti rozsudek nalézacího soudu jako zmatečný, a poněvadž nelze věc ještě rozhodnouti a opakování hlavního přelíčení se vyhnouti, bylo věc vrátiti prvnímu soudu, by ji znova projednal a rozhodl, aniž bylo zapotřebí, by se soud obíral ostatními ve zmateční stížnosti uplatňovanými zmatky.

Čís. 2232.

Pouhé odsouzení pro čin s hrdelním souběžným není zostřením trestu smrti ve smyslu §u 50 tr. zák., nebyl-li trest ani částečně vykonán.

Ustanovení §u 338 tr. ř. (odstavec druhý) jest použití jen, je-li trestní sazba v zákoně určena, nikoliv v případě, kdy nelze vyměřiti trest smrti z důvodu §u 50 tr. zák.

(Rozh. ze dne 7. ledna 1926, Zm I 811/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného Roberta R-e do rozsudku porotního soudu v Mostě ze dne 19. října 1925, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem loupežného zabití podle §u 141 tr. zák., a zamítl v neveřejném zasedání odvolání obžalovaného Antonína G-y z výroku o trestu.

D ů v o d y:

Dovolávajíc se důvodu zmatečnosti čís. 12 Šu 344 tr. ř. uplatňuje zmateční stížnost, že porotní soud při výměře trestu vykročil z mezí své moci trestní, jakož i zákonné sazby trestní. Uznal prý proti zákazu zostření trestu smrti, vyslovenému v Šu 50 tr. zák., na trest smrti, ačkoli stěžovatel byl odsouzen pro delikt souběžný s hrdelním zločinem (pro přestupek podle Šu 468 tr. zák.) rozsudkem okresního soudu v Mostě ze dne 3. července 1925 do vězení na 8 dnů. Stížnost je bezdůvodna. Předpisem Šu 50 tr. zák., stanovícím, že při trestu smrti nemá místo zostření, vyloučeno jest toliko zostření trestu smrti; zostřen nesmí býti tudíž jen trest jako takový neboli zlo trestní, jež vysloveno je v tomtéž rozsudku neb v rozsudku, jenž tvoří s rozsudkem smrti podle Šu 265 tr. ř. jediný celek. Zostřením takovým by bylo proto, kdyby pachatel přisouzený trest za nějaký čin, souběžný se spáchaným hrdelním zločinem, byl odpykal buď celý nebo aspoň z části. (Viz rozhodnutí sb. n. s. č. 1018 a 1256.) O takový případ tu nejde. Obžalovaný byl sice rozsudkem odsouzen pro přestupek Šu 468 tr. zák., jehož se dopustil po loupežném zabití a před vynesením rozsudku porotního soudu, do vězení na 8 dnů, leč rozsudek ten nebyl na obžalovaném vykonán ani úplně ani z části. Nevytrpěl proto obžalovaný trestu za tento přestupek a neodporuje ono odsouzení v důsledku toho ustanovení Šu 50 tr. zák. Nelzeť pouhou opověď trestního zla klásti na roveň trestu skutečně již odpykanému nebo vytrpěnému nebo nějakému jinému trestnímu zlu, kterým by trest smrti jako takový byl zostřen. Byla by v tom také ničím neodůvodněná nesrovnalost, kdyby hrdelný zločin beze souběhu s jiným trestným činem měl býti trestán smrtí, kdežto při souběhu s jiným trestným činem, za nějž trest vůbec odpykán nebyl, nastoupiti by měl trest mírnější. Připustiti lze, že nastati může taková náhoda, o jaké se zmiňuje zmateční stížnost, že totiž uprchlý vrah, jenž byl vzdáleným okresním soudem, nemajícím o spáchané vraždě vědomost, odsouzen a potrestán za nějaký nepatrný přestupek, unikne trestu smrti, kdežto dobrodiní to zůstane odepřeno tomu, kdo »neměl štěstí, by trest po spáchaní vraždy pro nějaký jiný trestný čin mu uložený mohl odpykati«. Leč možnost takového případu není s to otrásti opodstatněností hořejších úvah a zásady v Šu 50 tr. zák. vyslovené. Zmateční stížnost náleželo proto zavrhnouti.

Odvolání obžalovaného Antonína G-y z výroku o trestu není odůvodněno, neboť pro jím uplatňované polehčující okolnosti z části není ve spisech opory, z části nemají okolnosti ty valné ceny. Ono platí o polehčující okolnosti prudkého hnutí myslí, uváží-li se, že čin byl proveden naopak s rozvahou a přípravou, jakož i o polehčující okolnosti zanedbaného vychování; doznání obžalovaného pak nemá valné váhy, neboť po objevení činu i svého pachatelství spoluobžalovaným M-em doznal odvolatel pouze skutečnosti soudu již známé. Pro použití druhého odstavce Šu 338 tr. ř. není tu zákonných podmínek, neboť použití této stati zákona jest jen tehdy možno, je-li trestní sazba v zákoně určena tak, jak tam uvedeno, což právě vysvětluje z doslovu druhého odstavce Šu 338 tr. ř. Tomu však není tak v případě, kde trest

vyměřen byl doživotním těžkým žalářem pouze proto, že soud prvé stolice měl za to, že mu ve vyslovení zákonného trestu smrti vadí ustanovení §u 50 tr. zák. Tím padají veškeré závěry vyvozované odvolatelem z mylného předpokladu, že na jeho čin sluší použití základní sazby desíti až dvacíti let těžkého žaláře. Obžalovanému vyměřený trest na svobodě na místo trestu smrti je v poměru k jeho zavinění přiměřeným a neměl proto Nejvyšší soud důvodu, by trest snižoval, zvláště když musí v rámci souzeného případu zůstatí nerozřešenou otázkou, zda nezůstal obžalovaný Antonín G. ušetřen plné přísnosti zákona (§ 141 tr. zák.) jen právním omylem prvé stolice.

Čís. 2233.

Stav pomatení smyslů, v němž si pachatel není vědom svých činů (§ 2 c) tr. zák.) předpokládá, že vědomí pachatelovo je v době páčání skutku zúplna zrušeno neb alespoň zkaieno tak, že nepostřehuje vůbec neb alespoň nepostřehuje úplně a správně skutkové okolnosti, za nichž jedná, a nemá správné představy o tom, k jakému výsledku směřuje čin, k němuž ho pohánějí pudy, v jeho duši se zrodívší.

Zda takový stav byl tvrzen (§ 319 tr. ř.), nelze posuzovati z ojedinele, ze souvislosti výpovědi vytržené věty, nýbrž jen z celku výpovědi, vnitřně souvislého vyličení zevního děje, nebo toho, co se v duši pachatelově odehrálo, neb toho i onoho.

(Rozh. ze dne 7. ledna 1926, Zm I 816/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku porotního soudu v Chebu ze dne 22. října 1925, jímž byla obžalovaná sprostěna podle §u 334 tr. ř. z obžaloby pro zločin úkladné vraždy podle §§ů 134, 135 čís. 1 tr. zák., zrušil výrok porotců a rozsudek soudu prvé stolice a věc vrátil soudu prvé stolice, by ji znova projednal a rozhodl v nejbližším zasedání porotním.

D ů v o d y:

Když byly přečteny otázky předsedou hlavního přeličení ustanovené, navrhl veřejný obžalobce, by byla vyloučena II. otázka dodatková, zda obžalovaná spáchala skutek v hlavní otázce uvedený v takovém pomatení smyslů, v němž si činu svého nebyla vědoma. Porotní soudní dvůr návrh zamítl z důvodů, že sice znalci-lékaři vylučují ve svém posudku důvod §u 2 písm. c) tr. zák., že však svědek Josef W. a obžalovaná tvrdili okolnosti, jež odůvodňují otázku na pomatení smyslů po rozumu §u 2 písm. c) tr. zák., jelikož 1. svědek Josef W. potvrdil, že se obžalovaná často z nicotných příčin neobyčejně rozčilovala, 2. obžalovaná nejen udala v přípravném vyšetřování, že spáchala skutek v největším rozčilení a již nevěděla, co dělá, nýbrž i při hlavním přeličení zodpovídala se podobným způsobem, tvrdíc, že si nemohla jinak pomoci, pro-